

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Evou Lukotkovou v právní věci žalobce: **M.D.**, bytem ..., proti žalované **České správě sociálního zabezpečení**, se sídlem Praha 5, Křížová 25, o invalidní důchod, o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu,

t a k t o :

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádnému z účastníků se nepřiznává náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ČSSZ ze dne 23.3.2011, čj. ... zamítal žalobci pro nesplnění podmínek ust. § 28 zák.č. 155/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů a s přihlédnutím k nařízení Rady (EHS) č. 1408/71, od 1.5.2010 s přihlédnutím k nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 a č. 987/2009, žádost o starobní důchod.

Proti rozhodnutí podal žalobce námitky, rozhodnutím ČSSZ ze dne 25.8.2011 č.j. ... byly námitky zamítnuty a rozhodnutí žalované ze dne 23.3.2011 bylo potvrzeno. Citované rozhodnutí je předmětem přezkumného soudního řízení.

V žalobě nepřehledného a špatně čitelného obsahu uvedl žalobce přehled zaměstnavatelů, u kterých měl pracovat jako např. Pilníkové pod jménem Polát, cukrovar Brdy, okres Čáslav, ČSO Hradec Králové, bytové družstvo Kolín, cukrovar Český Brod, melijurační družstvo Česká Lípa, melijurační družstvo Pardubice přidružená výroba Zbýšov okres Čáslav, železniční stavitelství Praha – Smíchov, Vršovice stavitelství, melijurační družstvo Dačice, Jindřichův Hradec, Znojmo, Bach Ignác, Vašek. Uvedl, že celkem odpracoval 26 let. V evidenci na úřadu práce byl veden od 21.5.1992 do 8.7.1992, 4 roky se staral o syna. Nárokoval přiznání starobního důchodu.

Žalovaná v písemném vyjádření ze dne 25.10.2011 poukázala na ust. § 28, § 29 odst. 1 písm. b), 32 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění ve znění účinném od 1.1.2010. Ode dne 1.5.2004, tj. od vstupu České a Slovenské republiky do EU se staly pro Českou republiku závazné i právní předpisy Evropský společenství. Jedná se o nařízení Rady (EHS) č. 1408/71 o aplikaci soustav sociálního zabezpečení na osoby zaměstnané, samostatně výdělečně činné a jejich rodinné příslušníky pohybující se v rámci Společenství a prováděcí nařízení Rady (EHS) č. 574/72 a od 1.5.2010 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 o koordinaci systému sociálního zabezpečení a prováděcí nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009.

Z údajů ve správním spise bylo zjištěno, že žádost o přiznání starobního důchodu podal žalobce dne 25.1.2010 prostřednictvím slovenského nositele pojištění s požadavkem přiznání dávky ode dne 24.3.2010. Šetřením doby zaměstnání bylo zjištěno, že žalobce v českém a slovenském důchodovém systému získal celkem 23 let a 295 dnů pojištění, tj. nikoliv 26 let pojištění. Jeho žádost o starobní důchod byla proto zamítnuta rozhodnutím žalované ze dne 23.3.2011 s odkazem na platné české právní předpisy nařízení Rady (EHS) č. 1408/71 a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 a č. 987/2009. Žalobce podal proti rozhodnutí námitky, doložil seznam zaměstnavatelů, doklady k prokázání dob zaměstnání však nedoložil. Z dalšího šetření dob jeho pojištění bylo zjištěno, že v evidenci žalované se nacházejí doklady o dobách zaměstnání a dobách pojištění od 15.5.1963 do 8.7.1992, které jsou taxativně uvedeny v obsahu písemného vyjádření žalované. Z vykázané doby zaměstnání nebyla žalobci zhodnocena toliko doba zaměstnání (nepravidelné výpomoci) v měsíci lednu 1966, kdy výdělek nepřesáhl částku 120,-Kč, v měsíci září 1969, říjnu 1974 a listopadu 1974, kdy pracovní činnost žalobce netrvala více než 6 dnů. Nebylo možno hodnotit i dobu samostatné výdělečné činnosti z důvodu neuhrazeného pojistného. Slovenský nositel pojištění nepotvrdil žádnou dobu zaměstnání toliko dobu nezaměstnanosti od 19.7.1993 do 31.12.2000 (2007 23 dnů), k níž bylo při posuzování nároku na dávku přihlédnuto. Dále byla došetřovaná doba zaměstnání u organizací uvedených v obsahu písemného vyjádření jednalo se o organizace: Zetor, Ractors, a. s. Brno, bytové družstvo Kolín, slévárna Pilníkov, plynostav Pardubice, zemědělské družstvo Bílov, synthézia, a. s. cerea, a. s. Z provedeného šetření pak vyplynulo, že žalobci byla dodatečně zhodnocená doba zaměstnání od 17.10.1972 do 19.12.1972 a od 5.3.1975 do 9.3.1975. Nebyla zhodnocena doba zaměstnání v měsíci lednu 1966, září 1969, říjnu 1974 a listopadu 1974 z důvodu nepravidelné výpomoci a doba samostatné výdělečné činnosti jelikož nebylo zapláceno pojistné za celou dobu této činnosti. Celkový úhrn doby pojištění v českém a slovenském důchodovém systému činil 8.759 dní, tj. 23 let a 364 dní pojištění. Nejedná se však o celkem 26 let pojištění (§ 29 odst. 1 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., ve znění účinném od 1.1.2010). Vzhledem k tomu, že námitkám žalobce nebylo možno vyhovět žalovaná vydala rozhodnutí ze dne 25.8.2011.

Pokud se týká o dobu pojištění v období po 31.12.2000, tato nemohla být zhodnocena, neboť v evidenci žalované se nenacházejí doklady prokazující účast na důchodovém pojištění v uvedeném období. V případě, že se žalobci podaří prokázat další dobu pojištění na území ČR, event. v jiném členském státě Evropské unie na základě jeho žádosti bude opět posuzován nárok na starobní důchod. Za daného právního a skutkového stavu žalovaná navrhl zamítnutí žaloby.

Dne 2.12.2011 byla doručena soudu replika žalobce k písemnému vyjádření žalovaného, která však obsahově opět byla velmi těžko čitelná, nesrozumitelná, takže soud mohl vyjmout pouze některé údaje, např. že není započítána doba z Vesnice Serovice, Plzeň – Bory, Minkovice SNV. Byl přesvědčen, že žalovaná je vůči němu zaměřena. Je ve věku 64 let, tudíž má nárok na starobní důchod. Uvedl dále, že podle slovenských právních předpisů mu byl přiznán důchod v částce 30 eur, naproti tomu podle českých právních předpisů mu žádost o dávku byla zamítnuta.

Ze správního spisu bylo zjištěno, že žádost o důchod podal žalobce dne 25.1.2010 rozhodnutím Sociálné poisťovny ze dne 8.3.2011 č. ... byl žalobci přiznán starobní důchod v částce 31,30 Eur měsíčně, od 1.1.2011 zvýšena na částku 31,90 Eur měsíčně. Ve spise se dále nachází potvrzení týkající se historie pojištění v ČR E 205 od roku 1963 do roku 1992, celková doba pojištění v českém systému sociálního zabezpečení činí 5.685 dní. Ve spise je evidováno rozhodnutí žalované ze dne 23.3.2011 č. ... , kterým byla zamítnuta žádost žalobce o starobní důchod pro nesplnění podmínek ust. § 28 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění ve znění pozdějších předpisů s přihlédnutím k nařízení Rady (EHS) č. 1408/71 a nařízení Rady (EHS) č. 574/72 a počínaje dnem 1.5.2010 i s přihlédnutím k nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 a k nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009, neboť žalobce ke dni 24.3.2010 získal pouze 23 let a 295 dní pojištění, a to i s přihlédnutím k dobám pojištění získaných ve Slovenské republice. Dobu výkonu samostatné výdělečné činnosti v období od 1.1.1992 do 7.5.1992 nebylo možno započítat, neboť nebylo zapláceno pojistné. Proti rozhodnutí podal žalobce námitky. Žalovaná vzhledem k výčtu dob pojištění uvedených žadatelem, který byl nepřehledný a nekonkrétní provedla došetřování jednotlivých dob pojištění, bylo zjištěno, že v databázi nebyly evidovány všechny evidenční listy důchodového pojištění. Po ukončení šetření vydala žalovaná rozhodnutí dne 25.8.2011, jímž námitky žalobce byly zamítnuty a rozhodnutí žalované ze dne 23.3.2011 bylo potvrzeno. Detailní postup žalované při došetřování dob pojištění je velice podrobně a přehledně popsán v odůvodnění rozhodnutí o námitkách.

Vzhledem ke splnění zákonných podmínek dle § 51 odst. 1 s.ř.s. soud rozhodl ve věci bez nařízení jednání.

Krajský soud v Brně posoudil důvodnost žaloby z hlediska platných českých právních předpisů, nařízení Rady (EHS) č. 1408/71 a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 a č. 987/2009. Ode dne 1.5.2004 tj. od vstupu ČR a SK do Evropské unie je oblast úpravy právních vztahů týkajících se sociálního zabezpečení mezi uvedenými státy koordinována citovaným nařízením Rady (EHS) č. 1408/71 o aplikaci soustav sociálního zabezpečení na osoby zaměstnané, samostatně výdělečně činné a jejich rodinné příslušníky pohybující se v rámci Společenství a od 1.5.2010 Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004, o koordinaci systému sociálního zabezpečení. Koordinační nařízení Evropských Společenství (Evropského parlamentu a Rady) o sociálním zabezpečení nenahrazují však vnitrostátní zákonodárství jednotlivých členských států. K věci samotné je pak třeba uvést, že k povaze zákoníku se ve své judikatuře vyjádřil i NSS již dříve, a to v tom smyslu, že Evropský zákoník sociálního zabezpečení stanoví úroveň dávek nikoliv pro jednotlivé případy, nýbrž pro určité typické „průměrné příjemce“ a proto není přímo použitelnou právní normou, kterou by soud mohl přímo aplikovat. Zákoník tedy sám o sobě „nepředstavuje smlouvu, ze které by mohla pojištěncům vznikat přímo práva“. Tato musejí

být zakotvena ve vnitrostátních normách. Vnitrostátní zákonodárství má pak zajistit, aby „*cílů stanovených zákoníků bylo v průměru dosaženo*“ (viz. rozsudek NSS ze dne 24.10.2007, č.j. 6Ads 22/2006-73, www.nssoud.cz). Každý jednotlivý stát si tedy zachovává svůj vlastní sociální systém, včetně vnitrostátních předpisů upravujících vznik nároku na dávky důchodového pojištění (potřebná doba pojištění, věk pro odchod do důchodu, výpočet dávky atd.). Jinými slovy dosažením důchodového věku a získáním potřebné doby pojištění v jednom z členských států tedy samo o sobě nezakládá nárok na důchod v jiném členském státě, taktéž jako výše důchodu získaná v jednom z členských států nezakládá nárok na stanovení výše důchodu v jiném členském státě téže výši nebo stejným způsobem, jelikož v každém jednotlivém členském státě se vznik nároku na důchod a stanovení jeho výše řídí vnitrostátními právními předpisy. Je nutno od sebe odlišovat otázku aplikační přednosti mezinárodní smlouvy před vnitrostátním předpisem na straně jedné a přímou aplikovatelnost takové smlouvy na straně druhé. Aplikační přednost vyplývá z čl. 10 Ústavy a týká se případu, kdy hrozí či nastane kolize normy vnitrostátní s normou (smlouvou) mezinárodní. O této situaci je však třeba odlišovat otázku přímé aplikovatelnosti, která se odvíjí výlučně od povahy mezinárodního předpisu či smlouvy. Zde se již neřeší, zda má či nemá mezinárodní norma přednost před zákonem, nýbrž zda lze či nelze její obsah aplikovat přímo, jinými slovy, zda jsou její ustanovení natolik konkrétní jasná, určitelná, že z nich lze dovodit obsah jednotlivého práva či povinnosti a tyto adresátu normy na národní úrovni přiznat, resp. je na něm vynutit. Takovou povahu Evropský zákoník sociálního zabezpečení nemá. V rámci námitkového řízení bylo zjištěno, že žalobci skutečně nebyla správně započtená veškerá doba zaměstnání, sice z potvrzení společnosti Synthesia, a. s., kde byl žalobce zaměstnán od 2.12.1971 do 7.12.1971, z tohoto období však byla zhodnocena jen doba od 2.12.1971 do 5.12.1971, neboť od 6.12.1971 byl ve vazbě, dále pak byla zhodnocena doba od 17.10.1971 do 19.12.1972.

Podle § 29 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění účinném od 1.1.2010 má pojištěnec nárok na starobní důchod, jestliže získal dobu pojištění nejméně 26 let a dosáhl důchodového věku v roce 2010.

Žalobce uplatnil žádost o přiznání starobního důchodu o dosažení důchodového věku, tj. od 24.3.2010 prostřednictvím slovenského nositele pojištění. Jak vyplývá ze správního spisu šetřením doby zaměstnání (pojištění) získal celkem 23 let a 295 dnů pojištění, nikoliv však zákonem stanovených nejméně 26 let doby pojištění. Žalobce dosáhl podle § 32 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů důchodový věk v 62 letech a 2 měsících, tj. dne 25.3.2010. Z hlediska součtu české a slovenské doby pojištění získal žalobce celkem 8.759 dní pojištění, což činí 23 let a 364 dnů pojištění. Z tohoto vyplývá, že podmínku potřebné doby pojištění pro nárok na dávku podle § 29 odst. 1 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., nesplnil žalobce ani s přihlédnutím k dobám pojištění získaných v jiném členském státě.

Žalovaný správně vedl úvahu i podle § 29 odst. 2 písm. f) cit. zákona, dle kterého pojištěnec má nárok na důchod, jestliže nesplnil podmínky podle odst. 1 a získal dobu pojištění nejméně 20 let a dosáhl po roce 2013 věku aspoň o 5 let vyššího, než je důchodový věk stanovený podle § 32 pro muže stejného data narození. Tohoto věku, tj. 67 let a dvou měsíců dosáhne žalobce dne 24.3.2015.

Z výše uvedených důvodů neshledal soud pochybení v právním postupu žalované. Pokud žalobce dodatečně prokáže další dobu pojištění na území ČR popřípadě v jiném

členském státě Evropské unie, popřípadě předloží doklady k prokázání dob zaměstnání na základě nichž by žalovaná mohla s určitostí identifikovat uváděné zaměstnavatele pak mu bude dodatečně zhodnocena i další doba pojištění popř. i náhradní doba. V takovém případě lze umožnit postup podle § 56 odst. 1 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., podle něhož lze za předpokladu splnění zákonem stanovených podmínek přiznat důchodovou dávku, pokud se zjistí, že byla neprávem odeprána.

Z výše uvedených důvodů soud proto žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s.ř.s.).

Žalobce ve věci samé nebyl úspěšný, žalovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení ze zákona. Soud proto rozhodl tak, že žádnému z účastníků se nepřiznává náhrada nákladů řízení (§60 odst. 1 a 2 s.ř.s.).

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, ve dvojím vyhotovení. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 23. února 2012

JUDr. Eva Lukotková, v. r.
samosoudkyně